

AZ ÉLETET SEGÍTŐ SZABÁLY

(bevezető óra)

(olvasmány, egyházi iskolában ajánlott téma)

Gyülekezeti óraszám: 0. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Dr. Szűcs Ferenc: Teológiai etika, Budapest, 1993; Dr. Török István: Dogmatika; Dr. J. Douma: A Tízparancsolat; Fekete Károly: A Heidelbergi Káté Magyarázata, Budapest, 2013)

A Tízparancsolat egy szövetségekötésnek a dokumentuma. Ezt a törvénygyűjteményt egy bemutatkozás vezeti be. Bár ez a bevezető nem tartozik a törvények sorába, mégis fontos minden egyes parancsolatnál tudni, hogy ez van a háttérben. Ezen a preambulumon keresztül kell minden egyes parancsolatot értelmezni.

Ez a bevezető a törvény adója és a törvény betartója közötti viszonyt mutatja be. Ez a bevezető három fontos dolgot mond el Isten és nép kapcsolatáról. Illetve Isten és az ember kapcsolatáról is.

1. A törvényadója és a törvény címzettje közötti viszony alá és fölé rendelt:

Isten az Úr. Ez azt jelenti, hogy az a nép, akinek szólnak ezek a törvények, az Isten alárendeltjei. Isten a hatalmas. Ezt az erőt és hatalmat fejezték ki azok a természeti és hangjelenségek: a mennydörgés, villámlás és sűrű felhő. (2Móz 19,16) Tiszteletet követel a törvény adója magának. Az ókorban más népeknél is megjelentek a kőtáblára írt szövetségekötési törvények. A győztes király a legyőzötteknek, mint hatalmas és tiszteletet követelő király mutatkozik be, és azokat a törvényeket az alá-, és fölérendelési viszony határozza meg.

A Tízparancsolatban bevezetője egy egészen másfajta kapcsolatra is utal.

2. A törvény adója és a törvény címzettje között van egy személyes viszony. Egy én-te viszony. „Én, az Úr vagyok a te Istened, aki kihoztalak Egyiptom földjéről, a szolgaság házából.” (2Móz 20,2) Ez az Úr egyes szám első személyben mutatkozik be a népének. Ez a kifejezés a kapcsolat jellegét határozza meg. Azt, hogy aki a törvényt adja, nem idegen, hogy köze van a törvény címzettjeihez. A „te Istened” kifejezésben benne van a kiválasztottság gondolata. Nem másé, nem másik népnek, hanem éppen ennek a népnek az Istene.

3. A harmadik fontos tény, amit elmond a bevezető: Isten a Szabadító. Tehát a törvények háttérében áll egy olyan cselekedet, amelyet a törvény adója a törvény címzettjeiért már megtett. Ez a tett fejezi ki még inkább azt az érzelmi kötődést, ami Isten és népe között fennáll. Ez pedig a szabadító szeretet. Bár Isten Úr, azaz uralkodó a nép fölött, de ezt az alá és fölé rendeltséget az Úr nem a nép kárára használja, hanem javára. Ezt igazolja az, hogy Isten végrehajtott egy minden reménységet meghaladó szabadítást. Isten, aki a törvényt adja, szeretetből adja.

A bevezetőből kiderül, hogy a törvények adása szeretetből, a nép javára történik, egy olyan Úr adja őket, Aki a történelemben ott állt népe mellett, és már bizonyított. Isten Szabadítóként és Megmentőként áll a népe mellett. Isten az, Aki meghallott a népe panaszát és fájdmát, és cselekedett. És csak ezután következett a szövetségekötés és a törvényadás. Nem egy zsarnoknak a parancsszava ez, aki könyörtelenül elvárja, hogy minden az Ő érdekében történjen. Ellenkezőleg, ebből a bevezetőből az derül ki, hogy azok a törvények, amik ezután következnek, mind az általa kiválasztott és megszabadított nép javára és érdekében hangzanak

el. A törvények olyanok, mint védőfal, korlát, amely megvédi a nép tagjait a bűnbeesés utáni állapotukban önmaguktól és egymástól.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Ebben a korban a tudat és magatartás gyakran kettős. Egyrészt tudja, hogy mit kellene tennie, másrészt viszont gyakran nem azt teszi. Akár a társak nyomására, akár a belső megfeleléskényszer következtében.

A törvények, szabályok iránti tisztelethez való hozzáállása is kettős. A konvencionális erkölcsi ítéletalkotás szakaszában (Kohlberg elmélete szerint) a morált a kisközösségek elvárásai határozzák meg. Mások jóindulatát szeretné elnyerni, ugyanakkor elkerülni a rosszállást, éppen ezért igyekszik beleilleszkedni a normálisnak, rendnek tartott elvárásokba. Különösen a kortársak elvárásainak felel meg. A kortárs csoportok íratlan szabályai néha fontosabbak – különösen később, középiskolás korban – mint a társadalmi elvárások.

A büntetést igyekszik elkerülni, de gyakran dacos és öntudatos – és akár még a büntetéssel is szembe megy, hogy az akaratát megmutassa.

A Tízparancsolat és a szeretet kettős parancsolatának felmutatása konkrét és egyértelmű mintákat ad arra, hogy az Isten szerinti közösségben milyen szabályok a mérvadóak. Bizonyos parancsolatoknál lehet, hogy az újdonság erejével fog a gyermekre hatni, mivel más a „szokás”, más a „norma” az általa ismert közösségekben. Ugyanakkor az értékrend formálódásának fontos része a határok meghatározása (meddig lehet elmenni és mi nem fogadható el). Ne felejtjük el, hogy az egyértelmű és következetes, mindenkire érvényes határokkal tud ez a korosztály boldogulni!

A Tízparancsolat fogalmazásmódja az eredeti héber szövegben a legerősebb felszólító módban (jussivus) szerepel. Ez azt jelenti, hogy a megfogalmazása nem tiltás, hanem kijelentés. Pl. „Nem ölsz.” Ez azt mutatja, hogy olyan belső indítatásról van itt szó, amely nem egy kívülről kijelölt, ráerőszakolt korlát és szabály az emberre, hanem egy belső elhatározás kérdése. Minden parancsolat elé odatehető az 1. parancsolat kezdő gondolata: „Én az Úr vagyok a te Istened...” Mivel az egyén Istene a szabadító Úr, Aki az ő egyéni megszólítója, megszabadítója, támasza, szerető és elfogadó Istene – ezért az ember az Istentől kapott jót akarja továbbadni mások számára is. Ezért nem öl, nem lop, nem okoz kárt másoknak stb. Ezt a hatodik gyermek már nagyon jól megérti. Tudja, hogy mit jelent, ha valaki vele jó volt, jót tett és ismeri a hála érzését is. Az Isten iránti hála és tudatosság azonban még nehezen megfogható a számára. Éppen ezért folyamatosan és fokozatosan lehet segíteni azt, hogy ne csak tudja (a gondolataiban), hanem akarja is megélni. Éppen a már említett kettős hozzáállás (tudat és magatartás kettőssége) miatt ez a korosztály alkalmas arra is, hogy a szándékot, akaratot, belső tudatosságot fejlesszük.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: A Tízparancsolat Isten útjelző táblája az életünkben.

Kognitív: Rámutatás arra, hogy az ember életében fontos helye van a szabályoknak. Isten ezért adja a Tízparancsolatot a népének útjelzőként.

Affektív: Szabálytisztelet, szabályok megtartásának haszna és öröme a gyakorlása.

Pragmatikus: A szabályok betartásának a gyakorlása különböző körülmények között.

Óra fő része	Javaslatok	Tananyag, célhoz kapcsolódás
Motiváció,	1. Beszélgetés: szabályok	Tankönyv

<p>ráhangelődés, előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>TK: Gondold végig! Beszéljétek meg! Mi a közös a képekben? Milyen szabályokat kell betartani a közlekedésben, a sportban, egy társasház lakóinak? Mivel járhat az, ha figyelmen kívül hagyják ezeket a szabályokat? Ti milyen szabályokat ismeretek?</p> <p>2. Beszélgetés: szabályszerúségek MFEI 1. Beszéljünk az élet különböző területein fontos szabályszerúségekről!</p>	<p>A szabályok helye életünkben</p> <p>MFEI 1. feladat</p>
<p>Feldolgozási javaslat</p>	<p>1. Csoportmunka: együttélési szabályok alkotása MFEI 2. alapján Beszéljük meg, melyik csoport melyik közösség számára alkot szabályokat! Minden csoportnak egy közösség jusson. Fogalmazzanak meg és írjanak le legalább három szabályt! Fontos, hogy a szabályokat a csoport minden tagja elfogadja. Szánjunk a csoportmunkára 3-4 percet! Az eredmények ismertetésére is szánjunk időt! A csoportmunka eredményének összegzésekor emeljük ki: minden közösségben fontos, hogy alkalmazkodjunk a közösség által elfogadott szabályokhoz, s az is fontos, hogy ezekről a közös szabályokról beszélni tudjunk egymással</p> <p>2. A szabály szerepe: megvéd a veszélyekkel szemben A MFEI 3. feladatának képe alapján beszéljük meg: Hogyan segít a szabály a veszélyekkel szemben? Miért van szükségünk korlátokra? Adjunk lehetőséget arra is, hogy a gyermekek őszintén elmondják, értik-e és el tudják-e fogadni a számukra felállított korlátokat. Milyen korlátok zavarják őket? Melyeket érzik értelmetlennek? Milyen korlátok azok, amelyekről belátják, hogy a javukra vannak? (Pl. az idejük beosztása, az otthonról távol töltött idő, a számítógép előtt töltött idő, az öltözködésük, a zsebpénzük adta lehetőségeik tekintetében.)</p> <p>3. Isten is adott együttélési szabályokat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bibliai történet elolvasása • Kérjük meg a tanulókat, hogy keressenek választ a történet felolvasása közben a két következő kérdésre: <ul style="list-style-type: none"> ○ Mit adott Isten a népnek? ○ Mit ígért meg a nép? <p>A két kérdést fel is írhatjuk a táblára. A felolvasás után hallgassuk meg a válaszokat.</p>	<p>MFEI 2. feladat A szabályokról való közös gondolkodás gyakorlása az élet különböző területein, különböző közösségekben</p> <p>MFEI 3. feladat a szabály mint a korlát fontosságára való rámutatás</p> <p>Tankönyv MFEI 4. feladat Az életünkhöz szükséges szabályok és Isten jó akaratának összekapcsolása</p>

	<p>A kapcsolódó MFEI-i feladat segít rögzíteni az eredményt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hogyan adta Isten a Tízparancsolatot a népnek? MFEI 4. <p>A MFEI ábrája alapján mutassunk rá az Isten és a nép közötti szövetségekötés folyamatára:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isten megszabadította a népet és útmutatást adott Mózes kezébe, • Mózes átadta a népnek Isten üzenetét, • a nép megígérte, hogy megtartja a parancsolatokat, amelyeket Isten adott <p>4. Tudod-e?-rész Olvassuk el a Tudod-e?-részt! Az ikerház ábrájának segítségével a Tízparancsolat szövegének, két nagy egységének megismerése.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kérdezzük meg: <ul style="list-style-type: none"> – Ismertek-e parancsolatokat a Tízparancsolatból? – Melyekre emlékeztek? • Olvassuk fel: <p>az ikerház ábrájáról a parancsolatokat (rövidített változatok szerepelnek)!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beszéljük meg: <p>Mit jelképez a ház alapján a „szeress” felirat?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hangsúlyozzuk: <p>A szeretet az az alap, amely összeköti a parancsolatokat, és amely nekünk is segít figyelni a parancsolatokra és egymásra.</p> <p>Mondjuk el:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A ma elkezdett, új témakörben a Tízparancsolat útmutatásairól lesz szó! <p>5. Énekjavaslat: Elmúlt az éj (TK 4. ének)</p>	<p>Az Isten által adott szabály, a Tízparancsolat megismerése</p>
<p>Munkáltatás</p>	<p>Kézműves ötlet: (Időigény: kb. 10 perc) Ez az ötlet a következő szimbólumokat tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a Tízparancsolat parancsainak összetartozása • a Tízparancsolatban Isten szeretete jelenik meg • a Tízparancsolat a gondviselés jele (tenyér, ami hordoz) <p>Két félig nyitott tenyeret vágunk ki papírból. A hüvelyk és mutató ujj szívet formázzon. Minden</p>	

	<p>egyek ujra jut egy parancsolat. Az előre kinyomtatott parancsolatokat ráragaszthatjuk a kézre. Elkészítés menete:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egy A/4-es lapot összehajtjuk, hogy két db A/5-ös lapot kapjunk. 2. Egyik tenyerünket rátesszük a lap hajtási vonalára úgy, hogy a mutató és a hüvelykujjunk egy-egy ponton a hajtáshoz érjen. 3. Körberajzoljuk a tenyerünket. 4. Kivágjuk. 	
--	---	--

TOVÁBBI ÖTLETEK

Film:

Mózes 1. rész:

<https://www.youtube.com/watch?v=AvT2WybqWWA>

Mózes 2. rész:

<https://www.youtube.com/watch?v=H2pvZpvHtao>

A Tízparancsolat (animációs film) 1. rész:

<https://www.youtube.com/watch?v=xHWCVRphzml>

A Tízparancsolat (animációs film) 1. rész:

<https://www.youtube.com/watch?v=r8aM7N0vDsU>

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 14–15. oldal

A képen látható:

- Rajzos illusztrációk: Kanyargós hegyi úton haladó autó, útjelző tábla. Focimeccs, a bíró szabálytalanságot mutat. Aludni kívánó gyermek szobája mellett doboló fiú.
- KRESZ-táblák.
- Szimbolikus ábra: a Tízparancsolat két egységének összefüggését jelzi az ikerház rajzával.

A szöveg: Isten a Tízparancsolatot adja népének

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Képolvasási javaslat:

- Figyeljétek meg az első képet! Mit ábrázol? Mire kell figyelnie az autó vezetőjének? Miért?
- Mi történhet, ha a sofőr nem veszi figyelembe a KRESZ-táblát? Mi lehetne a következménye?

- Mit ábrázol a második kép? Milyen esemény zajlik? Hol történik az esemény? Mit jelez a bíró?
- Mi lett a következménye a szabálytalan játéknak?
- Mit látsz a harmadik képen? Ki van az első szobában? Mire készül?
- Mit csinál a fiú a másik szobában? Mi ennek a következménye? Mi az a szabály, amit a fiú figyelmen kívül hagyott? Mit tehet az, akit zavar a zaj?
- Figyelmesen nézzétek meg a KRESZ-táblákat! Milyen szabályokat jelentenek? Soroljátok fel!
- Beszéljétek meg, mi lesz a következménye az egyes KRESZ-táblák által jelzett szabályok megszegésének?
- Miért kell betartani a szabályokat? Mi az oka, hogy szabályok szerint élünk?
- Alkossatok szabályokat, amelyek a hittansoportot jó közösséggé alakíthatják!
- Olvasd el a Tudod-e?-rész! Figyeld meg az „ikerházat”, amihez a Tízparancsolatot hasonlítja a tankönyv. Milyen összefüggést tudsz megfogalmazni?

2. Szövegelemzés

- Mi történt Egyiptomban az izráeliakkal? Hogyan éltek ott?
- Isten hogyan szabadította ki őket? Mit jelent, hogy Isten „saszárnyakon hordozta” őket?
- Mit mondott Isten Mózesnek?
- Mit jelent az, hogy Isten szövetséget kötött az ő népével? Mit jelent: szövetséget kötni?
- Mit ígért Isten Izráel népének? Mit kellett tenniük az izráeliaknak?
- Mit jelentett a Tízparancsolat az izráeliaknak?
- Miért fontosak ezek a parancsolatok ma is?

Imádságra nevelés:

<p><u>Imádság útjelző táblákkal</u></p> <p>a) Előkészítés A hittanoktató az osztály létszámának megfelelő számú közlekedési táblát másol le. (ld. TK 14. o.) Egy táblát 3-4 hittanos kap meg. A táblákat véletlenszerűen osszuk ki.</p> <p>b) Imádság írása Feladatutasítás: Ha valaki nem tudja pontosan, hogy a táblája mit jelent, szóljon. Nézd meg a tábládat. Gondolkozz el azon, hogy mit jelent a táblád. Tilt vagy jelez valamit? Ha tilt, akkor mit tilt meg a közlekedésben? Eszedbe jut-e valami, amit Isten is megtilt a Te életedben? Mit jelez a táblád? Van-e valami, amire ez a tábla emlékeztethet téged az életeddal kapcsolatban?</p> <p>c) Megbeszélése Feladatutasítás:</p>	<table> <tr> <td>műfaj</td> <td>többféle</td> </tr> <tr> <td>megfogalmazás</td> <td>hittanosok kiscsoportban</td> </tr> <tr> <td>imádkozás</td> <td></td> </tr> <tr> <td>csoport felosztása</td> <td>kiscsoport</td> </tr> <tr> <td>kapcsolódás</td> <td>TK 14. o.</td> </tr> <tr> <td>hely</td> <td>óra közepe</td> </tr> <tr> <td>fejlesztési terület</td> <td>reflektív imádság</td> </tr> <tr> <td>hittanosok</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • asszociálnak • megbeszélnek • írnak • felolvasnak • fénymásol közlekedési táblákat </td> </tr> <tr> <td>hittanoktató</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • kísér • fénymásolt közlekedési táblák </td> </tr> <tr> <td>eszközök</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • papír, írószer </td> </tr> </table>	műfaj	többféle	megfogalmazás	hittanosok kiscsoportban	imádkozás		csoport felosztása	kiscsoport	kapcsolódás	TK 14. o.	hely	óra közepe	fejlesztési terület	reflektív imádság	hittanosok	<ul style="list-style-type: none"> • asszociálnak • megbeszélnek • írnak • felolvasnak • fénymásol közlekedési táblákat 	hittanoktató	<ul style="list-style-type: none"> • kísér • fénymásolt közlekedési táblák 	eszközök	<ul style="list-style-type: none"> • papír, írószer
műfaj	többféle																				
megfogalmazás	hittanosok kiscsoportban																				
imádkozás																					
csoport felosztása	kiscsoport																				
kapcsolódás	TK 14. o.																				
hely	óra közepe																				
fejlesztési terület	reflektív imádság																				
hittanosok	<ul style="list-style-type: none"> • asszociálnak • megbeszélnek • írnak • felolvasnak • fénymásol közlekedési táblákat 																				
hittanoktató	<ul style="list-style-type: none"> • kísér • fénymásolt közlekedési táblák 																				
eszközök	<ul style="list-style-type: none"> • papír, írószer 																				

Keressétek meg azokat a társaitokat, akikkel ugyanolyan táblát kaptatok.

Írjatok egy közös imádságot az egyes imádságok alapján.

d) Imádkozás

Feladatutasítás:

Olvassátok fel a kiscsoportok imádságát.

Ráhangelődéshez:

Drámapedagógiai ötlet: Gyakorlat a szabályok hasznáéhoz

Válasszunk ki minimum két tanulót (önként jelentkezőt), akiknek majd bekötött szemmel kell végigmenniük egy akadálypályán. A pályát a teremben, a teremben található bútorokból, felszerelésekből alakítsuk ki, de csak azután, hogy a jelentkezőknek bekötöttük a szemét. Az egyik jelentkező úgy menjen végig a pályán, hogy kap hozzá tíz „szabályt”, gyakorlatilag instrukciót. (Menj előre tíz lépést! ... Ne fordulj jobbra! ... Lépj egy nagyot!...) Az instrukciók mindig legyenek pontosak és segítsenek a haladásban, de természetesen nem kötelező engedelmessé válni nekik (csak célszerű). A másik jelentkezőt indítsuk máshonnan, hogy a hallott instrukciókat ne tudja felhasználni (lehet visszafelé is indítani), de neki nem mondunk semmit, csak azt, hogy hova kell eljutnia – ő „szabályok” nélkül haladhat.

A végén beszéljük meg, hogy kinek volt könnyebb dolga és mennyire voltak/lettek volna hasznosak a kapott szabályok, útmutatások. Ezt felhasználhatjuk saját élményanyagként a Tízparancsolattal kapcsolatos tanításhoz.

Feldolgozáshoz:

Élménypedagógiai játék: KI AKAR JÓT NEKEM?

Időigény: csoportlétszámtól függ, egy-egy játék 5-10 perc, plusz a megbeszélés

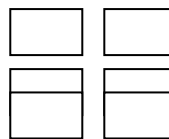
Teológiai kapcsolódás: Isten a törvényeket azért adja a népének, mert jót akar a népének, mert szereti őket. Ezek a törvények védelmet jelentenek az embereknek önmagukkal és egymással szemben. Szeretettől adja Isten a törvényeket. A Tízparancsolat olyan útmutatás, mint amikor egy kisgyermek járni tanul, járni kezd, és a szülei mondják, hogy mihez érhet, mihez nem. Álljon meg az út szélén. Isten a népe érdekében és a népi miatt adja a törvényeket.

Szükséges eszközök:

6 szőnyegdarab

Tojásbél vagy száraztészta

3 kártya (barát, ellenség és idegen felirattal)

Előkészület:

A teremben a földre lerakjuk a szőnyegdarabokat egymás mellé két oszlopban. Három-három szőnyeg legyen oszloponként. Az ábrán jelzett módon.

Kiválasztunk 4 gyereket.

Egyikük lesz az Útkereső. Megkérjük az Útkeresőt, hogy menjen ki egy kicsit a teremből (hallótávolságon kívülre).

A három gyerek húz egy-egy kártyát.

Az egyik szőnyeg alá odarejtjük a tojásbél-t (vagy száraztésztát).

Instrukció:

Behívjuk az Útkeresőt.

Kedves Útkereső! Hosszú utad során elértél egy veszélyesen hömpölygő folyó partjára. Itt kell átmenned a túlpartra. Két híd is van. Ahogy látod, mind a két hídnak van három-három gerendája. Azonban van egy kis gond: az egyik hídnak egy egyik gerendája elkorhadt. A többi gerenda jó. De ha erre a korhadtra léptek rá, akkor elnyel a folyó. De a túlparton ott áll három ember. Nem tudod, hogy kik ők. Ők sem árulhatják el. Egyikük a barátod, a másik az ellenséged, a harmadik idegen. A barátod igazat mond. Az ellenséged hazudik neked. Az idegen pedig mondhat igazat is, de az is lehet, hogy hazudik. Amikor a folyó partjára érsz, tanácsot kérhetsz azoktól, akik a túlparton állnak.

1. Először megkérdezhetsz a háromból két embertől, hogy:

Melyik hídon induljak?

Miután meghallgattad a két tanácsot, döntened kell.

Ezután állj oda a mögé a híd mögé, amelyiket választottad.

Útonjáró dönt és lép.

2. Másodszor két embertől (nem kell, hogy ugyanaz a kettő legyen) kérdezd meg a túlparton:

Hányat lépjek? Egyet vagy kettőt?

A válaszokat meghallgatva lépj egyet vagy kettőt.

Ha korhadt gerendára léptél, akkor beleesel a folyóba. Ha azonban egészséges, jó gerendára lépsz, akkor kérhetsz még egy tanácsot.

Útonjáró dönt és lép.

3. Megkérdezheted: Hányat lépjek? Egyet vagy kettőt?

Meghallgatod a választ, és lépsz.

Vagy kijutsz, vagy pedig lezuhansz.

Útonjáró vagy túlél vagy zuhan.

Ezután megkérdezzük, hogy az Útonjáró szerint **ki volt a barát, az ellenség és az idegen.**

Megbeszélés:

1. Mi alapján döntöttétek el, hogy kire hallgattok? Mi volt a taktika? Aki idegen volt, hazudott-e vagy igazat mondott, és miért? Rájöttél-e, hogy ki kicsoda a túlparton? Miből jöttél rá, ha igen? Mi volt az egyes szerepekben a feladat? Tudtál-e a szerepkártyádnak megfelelően viselkedni?

2. Milyen érzés volt lépni? Tartottál-e, hogy leesel? Milyen volt az, hogy túlélted? Milyen volt, hogy leestél? Milyen volt, amikor hallgatott rád az Útonjáró? Milyen volt, amikor nem hallgatott rád?

3. Mit tanultál a tanácsadásról a játékból? Isten határozott tanácsai, törvényei mögött húzódó érzelmekről mit mind neked ez a játék? Mit tanít ez a játék neked Isten törvényadásáról? Ha Isten törvényeire úgy gondolsz, hogy egy barát jót akar neked, akkor az mit változtat benned a későbbiekben?

Feldolgozáshoz:

Társasjátékok

A szabályok betartásának fontosságát jól szemlélteti a gyerekek számára a társasjáték. Ha az órán hagyunk rá időt, játszhatunk bibliai, vagy más, érdekes társasjátékokat. Két-három gyermek is alkothat egy-egy csoportot, akik egy bábuval, egy „szerepben” játszanak. Nagyobb létszám esetén bevihetünk több játékot, és párhuzamosan több csoport is játszhat. A társasjáték közben sok dolgot megtudhatunk a gyermekekről: mennyire tartják tiszteletben a szabályt, van-e türelmük egymáshoz, hogyan viselik a kudarcot, örülnek-e egymás sikerének... S mindez a játék közben is formálódik.

A játék kiválasztásánál figyeljünk arra, hogy a rá fordítható idő alatt be tudjuk fejezni.

Kb. 20-30 perc alatt is befejezhető játékok pl.:

- Logosz – Ószövetségi oldala, az Újszövetségi oldal több időt igényel
- memóriajátékok
- Úton útfélen – csak ha egyszerűsített változatban játsszuk, a teljes játékokra több idő kell, de érdemes akár a szabadon felhasználható órakeretből is szánni rá
- szójátékok, betűjátékok (pl. Blanco) – sokféle változatban, az időbeosztásunkhoz jól igazítható, játszhatjuk úgy is, hogy egy bizonyos témához kapcsolódó szavak plusz pontot érnek

Drámapedagógiai ötlet: Sorrend

Tízparancsolat mint memoriter gyakorlása: írjuk (írassuk?) le a parancsolatokat külön-külön cetlikre, de ne írjuk oda a számukat. Ha a csoportban van tíz hittanos, akkor tíznek adjunk egy-egy cetlit összekeverve (tehát mindenkinek egy, de nem sorban kapják). Ezután kérjük meg őket, hogy álljanak sorba a parancsolatok sorrendje szerint, de NEM szabad megmutatniuk egymásnak a cetliket, csak szóban mondhatják el, melyik az ő parancsolatuk. Adjunk egy időkorlátot hozzá (pl. két percetec van), vagy ha ezt a gyakorlatot visszatérően használjuk, több órán keresztül, akkor stopperrel mérjük az időt és tűzzük ki célul, hogy mindig javítsunk az időn az előző órához képest. Ha tíznél többen vannak, a parancsolatokból kimaradókat kérjük meg, hogy a Bibliájuk segítségével ellenőrizzék a sorrendet. Ha tíznél kevesebben vannak a csoportban, akkor arányosan osszuk el a cetliket és ne a hittanosok álljanak sorba, hanem csak a papírokat rakják sorba!

A témához felhasználható énekek:

Református Énekeskönyv (RÉ21): 19. zsoltár 4. verse: Az Isten törvénye tiszta

Református Énekeskönyv (RÉ21): 119. zsoltár 1. és 4. versei: Az oly emberek

Református Énekeskönyv (RÉ21): 314. dicséret 1. versei: Emeld fel szíved (+BS)

Hittankönyv 15. ének: Siess, keresztyén 227. dicséret 1–3. versei (+RÉ21, BS)